

Hírek

1991. október 29-én az Új Katedra szerkesztőségében került sor a pedagógiai sajtó és a szakma képviselőinek találkozájára. A szerkesztőségek megállapodtak abban, hogy rendszeressé teszik a sajtó munkatársai számára a hasonló összejöveteleket, melyekre szeretettel várják azokat, akik betekinteni akarnak a lapkészítés gondjaiba, rejtelmeibe – akár mint szerzők, akár mint olvasók.

Az első találkozáson a résztvevők arról (is) beszéltek, hogy mi a feladata a sajtónak, milyen eszközökkel rendelkezik, milyen segítséget vár, és hogyan működjön együtt a szakmával.

Felvetődött a lehetőség, hogy a szaklapok – érdekeik képviselőit – egyetbe tömörüljenek.

Az erdei iskola

Az erdei iskola, mint iskolafejlesztési projekt

Egyre nagyobb érdeklődés tapasztalható a hazai iskolai innováció egy sajátos formája, az erdei iskola működési feltételeinek és megvalósíthatóságának megteremtése irányában.

Az igen változatos helyszíneken (vízparton, síkföldön és erdőben), pedagógiai programmal és tevékenységekkel működő kezdeményezések egyben feltétlenül hasonlóak: életrehívásukat egyértelműen kedvezően fogadják a gyerekek, a szülők, sok helyütt támogatja azokat – anyagilag is – az iskola szélesebb értelemben felfogott társadalmi környezete. A pedagógusok szívesen vállalják a tetemes pluszmunkával járó nagyobb felelősséget és fáradságot, mivel az erdei iskolában ritka módon teljesedik ki a pedagógiai munka talán legfontosabb törekvése: a gyerekek az erdei iskolában úgy jutnak új ismeretekhez, hogy eközben felszabadultan, jól érzik magukat.

A természeti környezetbe kivitt kurzusok a *tanév szerves részei*, ehhez igazodva a hely és időpont függvényében állítják össze a kurzus tanítási tartalmát képező projekteket. Ezeket jó előre megtervezik, már az előző hónapokban készülnek rájuk, és a kurzus során szerzett tapasztalatokat és ismereteket az azt követő időszakban is az oktatási folyamat részeként kezelik. E projektek egy-egy tudományág fogalmi rendszerébe illeszkednek, de helyet kap közöttük olyan komplex tartalmú pro-

jekt is, amely a természetvédelem teendőire tanít.

Az IFK javaslatára és irányításával, szervezettel is, (az *Erdei Iskola Egyesület* közreműködésével) egységesítettük azokat az iskolákat, amelyek működésük szerves részeként a szorgalmi időben és/vagy a tanítási szünetek időszakában, természeti környezetben olyan megismerési és nevelési folyamatokat valósítanak meg melyek

a.) az adott természeti környezetet a megismerés és a cselekvési kultúra elsajátítása terepének tekintik;

b.) a környezet megismerésére és annak aktív védelmére nevelnek;

c.) a természeti környezet mellett bekapcsolják a megismerési folyamatba az adott település társadalmi sajátosságait, az emberalkotta tárgyi környezetet (ipart, mezőgazdaságot, a művészeti alkotásokat). továbbá az adott környezet közvetlen élvezőinek illetve alkotóinak múltbeli és jelenvaló életmódját, szokásait.

Az erdei iskolai tevékenység tervezése és szervezése, a környezetadekvát programunk (helyi tantervek) elkészítése felelős iskolafejlesztési-innovációs munkát igényel.

Az erdei iskola, mint kutatási projekt

Hazánkban – csakúgy, mint a világon mindenütt – egyre erőteljesebben jelentkezik az oktatásban és a képzésben több olyan tendencia, amelynek az erdei iskola mintegy a "metszéspontjában" van. Ezek a következők:

a.) A centrális tantervek "fellazulása", a helyi természeti, történeti, társadalmi aspektusok fokozatos benyomulása az egyes iskolák tanterveibe. Témám szempontijából főleg a helyi természeti és történeti adottságok beépítése bír jelentőséggel.

b.) A projekt-módszer "reuzsánsza" és terjedése napjaink pedagógiai gyakorlatában. Ebben az értelemben az erdei iskola mint integratív tevékenység együttes környezet-adekvát projektnek tekinthető.

c.) A természet- és környezetvédelmi aspektusok térnyerése az oktatásban.

Érdekelhető, hogy az erdei iskolai jellegű tevékenységek a hazai nevelési folyamatokban jelenleg többnyire elkülönült egységekként léteznek és nem szerveződnek az oktatási és nevelési folyamat

egészebe. Ezért fontosnak tartom azoknak a gyakorlati megoldásoknak pedagógiai megalapozását, amelyek az erdei iskolát a nevelési folyamat egészén belül *organikus egységként* kezelik. A hazai gyakorlat és a nemzetközi irodalom tanulmányozása alapján szeretném kifejezni az erdei iskolai tanulásszervezés révén létrehozott új pedagógiai hatásmegoldásokat.

Levél az erdélyi informatikaoktatás megsegítéséért

Erdély nagy hagyományú iskolái közé tartozik a közel négy százéves székelyudvarhelyi Tamási Áron Líceum, amely az 1989. decemberi fordulat után visszakapta elméleti középiskolai, azaz gimnáziumi státusát. Célunk, Hargita megye e vidékén úgy értékesíteni az ifjúság szellemi képességeit, hogy részesei legyenek népünk előrehaladásának. Tanulóink egy része egyetemeken folytatja tanulmányait, mások szülőföldjük gazdasági-művelődési életében fognak tevékenykedni.

A kitartó követeléseink eredményeképpen létesített informatika osztályunk sorsával kapcsolatban szeretnők szíves segítségüket kérni. Az 1990-91-es iskolai évtől működő informatika osztály beindításával kezdtük meg a romániai magyar kisebbség körében a számítástechnikai szakemberek képzését. Előző sikereinkre alapozva gondoltunk számítástechnikai osztály létesítésére, mert iskolánk tanulói már többször díjat nyertek országos informatikai versenyeken.

Vannak biztató előzmények, vannak érdeklődő gyerekek, hozzáértő tanárok, szakemberek. Didaktikai eszközeink is voltak a beinduláshoz: tízegegnéhány számítógépet kaptunk külföldi segítyből. Eddig megfelelőek voltak, de egyre inkább érezzük, hogy nem elég korszerűek. Általános számítástechnikai műveltséget adó tanfolyam számára alkalmasak, de nem elégték ki a liceumi tanterv követelményeit; a megfelelő felkészüléshez korszerűbb számítógépekre lenne szükség.

A szakosztályok elvégzése után diákjaink az érettségi mellett programozói, operátori képesítést is kapnak. A román állam eddig sem segített, ezután sem számíthatunk a segítségére. Nem is akarták az osztályt engedélyezni, talán mert így lehetőségük nyílna újabb román ajkú szakemberek betelepítésére. Úgy érezzük, magunknak kell megoldanunk a számítástechnikai szakemberek kinevelését, de ehhez korszerű számítástechnikai kabinettet kell berendeznünk. Ezért kérnők szíves se-

gítségüket. Nem tudjuk, milyen lehetőségeik vannak, de a következő eszközökre lenne szükségünk:

- IBM XT kompatibilis alapgép,
- 64 kb RAM,
- 10 Mb merev lemez,
- floppy,
- monitor.

A huszonnyolc tanuló magába foglaló osztálynak kb. 15 alapgépre lenne szüksége. A külföldről behozott ilyen alapgép a vámmal kb. 60 ezer forint Magyarországon, Romániában 340-400 ezer lejért lehet beszerezni magáncégtól. Egyetlen ilyen gép beszerzésére sem lenne elég iskolák két évi teljes költségvetésének összege! Szerénytelenek vagyunk, lehet, de a szükség kényszerít rá. Megfelelő eszközök nélkül a szakosztály létét fenyegeti veszély. Persze bármiben és bármennyi segítség jól jönne, és igen hálásak lennénk érte.

A Tamási Áron Líceum vezetősege nevében:
Benczi Tibor igazgató
Székelyudvarhely
1991. jan. 18.

*

A PMPI-ben működött Pest Megyei Iskolai Egészségnevelési Módszertani Bázis alapítványi formában folytatja megkezdett működését.

Feladatának tekinti a rendszerszerű egészségnevelés iskolai, közoktatási tevékenységhez való adaptációját. Ez jelenti az egyes témakörök tananyagga formálását (pl. táplálkozási ismeretek, háztartástan, fejlődéstan, mentálhigiénés ismeretek, családi életre nevelés, stresszkezelés, fitness, dropprevenció, elsősegélynyújtás, betegápolás stb.), egyes témakörökhöz képzések, illetve tananyagki dolgozó munkacsoportok szervezését, módszervásárok rendezését.

Kérünk mindenkit, akik az alapítvány munkájában bármilyen érdekeltséggel (alapító, együttműködő, információt igénylő, képzést igénylő, tananyagot igénylő stb.) részt akar venni, jelezze szándékát az Alapítvány postacímén:

Szöllősi Zsuzsa
1041 Budapest, IV., Rózsa u. 71. IV/13.

MIKRO-V Elektronika KFT

Szakembereink által készített felhasználói rendszerek jelenleg az ország 70 közép fokú, közgazda-

sági képesítést adó iskolájában, és közel 150 más jellegű iskolában, köztük egyetemeken, főiskolákon megtalálhatók.

Ügyfeleink száma több mint 2500. Ez közel 5000 alkalmazást, több mint 30%-os piaci részesedést jelent.

Szeretnénk minden olyan általunk fejlesztett programot díjmentesen átadni az iskoláknak, amelyben azok akár oktatási, akár saját célú felhasználóként érdekeltek. Úgy véljük, hogy az e programokat ismerő tanulók könnyebben elhelyezkednek majd, és könnyebben mobilizálhatók a társadalmi és egyéni érdekeknek megfelelően.

Az oktatást segítő eddigi tevékenységünk

A Mikro-V Elektronika Kft. olyan programcsomagokat készít, amelyek a gazdálkodó szervezetek irányításához és a gazdasági szakszolgálat vezetéséhez szükséges információkat maradéktalanul biztosítják. Ezek:

- a MÉRLEG könyvelési program, amely Kiváló Áruk Fóruma, valamint Compfair díjas,
- a LIKVID pénzügyi,
- a SZÁMLA számlakészítő program,
- az ÁLLÓ állóeszköz-,
- az ANYAG anyagnyilvántartó,
- a BÉR bérszámfejtő és
- a SZEMÉLYI munkaügyi program.

A díjakkal való elismerés, az eladott magas példányszám alapján 1988-ban elindítottunk egy oktatási projektet, amelynek keretében térítésmentesen felajánlottuk programjainkat

- oktatásra
- az iskola ügyvitelének gépesítésére.

Ennek eredményeként 1988-ban 30 közgazdasági szakközépiskolával kötöttünk együttműködési szerződést, amelynek keretében igényelték és megkapták programjainkat.

Evente összehívjuk és tájékoztatjuk az érdeklődő pedagógusokat az új fejlesztésekről.

Pályázatot írtunk ki a MÉRLEG program oktatási segédletének elkészítésére. A két legjobb pályaművet készítő iskola: a komlói Kazinczy Ferenc Szakközépiskola és a Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola egy-egy személyi számítógép konfigurációt kapott jutalmul. A két munkát sokszorosítottuk és eljuttattuk azokhoz, akik a programot az oktatásban alkalmazni kívánták.

Rendszeresen fogadjuk szakmai gyakorlaton a Fényes Elek, a Gyakorló utcai, a Hámán Kató, a Neumann János és a Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola tanulóit.

1989-ben tovább növekedett a programokat igénylők száma.

Újabb pályázati felhívást tettünk közzé a LIKVID program oktatási segédletének kidolgozására. A korábbi személyi számítógép konfiguráció mellett pénztalimat is felajánlottunk. (A komlói Kazinczy Ferenc és a szegedi Kőrösy József Közgazdasági Szakközépiskola által készített munkák lettek a legjobbak.)

1990-ben az iskolák kérésére országos szakmai versenyt hirdettünk a MÉRLEG program alkalmazásából. A 30 jelentkező közül 24-en jöttek el, és több csapat igen magas színvonalú felkészültségről adott számot. A fődíj a nyertes iskoláknak: személyi számítógép konfiguráció az iskola részére, és pénztalim a nyerteseknek, valamint felkészítő tanáraiknak. A győztes a győri Deák Ferenc Közgazdasági Szakközépiskola csapata lett.

A verseny védnökségét vállalta a Központi Statisztikai Hivatal, a Pénzügyminisztérium, a Művelődési és Közművelődési Minisztérium, a Közgazdasági Egyetem és a Pénzügyi és Számviteli Főiskola.

Ebben az évben adtuk át az iskoláknak a MÉRLEG program "multi" változatát, amellyel biztosítható az, hogy egy-egy tanuló önállóan oldjon meg akár több órán keresztül feladatot, így objektíven mérhető legyen a diák munkája.

A programot átvenni kívánó iskolák száma folyamatosan nőtt, ebben az időben 80 iskolával volt kapcsolatunk.

A felsőfokú tanintézetek közül a Pénzügyi és Számviteli Főiskola, a Magyar Testnevelési Egyetem már több éve alkalmazza a könyvelési programunkat. Érdeklődött a Külkereskedelmi és Véndéglátóipari Főiskola is.

1991-ben - szintén az iskolák kezdeményezésére - megfelelő vizsgakövetelmények meghatározása mellett bizonyítványt adunk ki a MÉRLEG rendszer használatának elsajátításáról. Felvettük a kapcsolatot a számítástechnikai fakultációval rendelkező gimnáziumokkal. Pályázatot írtunk ki az ANYAG program oktatási segédletének elkészítésére, hasonló díjazással, mint eddig. A LIKVID programmal való együttes alkalmazással kiegészítve idén is megrendezzük az országos szakmai versenyt. A támogatók közé sorolhatjuk a Munkaügyi Minisztériumot és a Magyar Szakképzési Társaságot is. Jól felszerelt oktató kabinetet hozunk létre, ahol diákok és pedagógusok egyénenként foglalkozhatnak a programok elsajátításával. Videofilmekkel segítjük az új számítási törvény elsajátítását programjaink alkalmazásán keresztül.

A Volán Elektronika Rt. és a Mikro-V Elekt-

ronika Kft. az előző évhez hasonlóan idén, 1991. november 21-én ismét megrendezi a Mikro-V Elektronika Kft. szakemberei által fejlesztett kétszeres KIVÁLÓ ÁRUK FÓRUMA és Comfair díjas LIKVID pénzügyi program országos szakmai versenyét valamennyi középfokú közgazdasági szakképesítést adó iskola számára.

A verseny védnökei:

- a Közgazdasági Egyetem,
- a Központi Statisztikai Hivatal,
- a Magyar Szakképzési Társaság,
- a Munkaügyi Minisztérium,
- a Művelődési és Köznevelési Minisztérium,
- a Pénzügyminisztérium, valamint
- a Pénzügyi és Számviteli Főiskola.

A versenyen legeredményesebben szereplő csapat jutalma egy személyi számítógép konfiguráció.

A versenyen alkalmazott szoftverek, továbbá a többi program is minden érdeklődő iskola részére díjmentesen átvehető oktatásra és a tanintézet saját céljaira.

Érdeklődni lehet:

Mikro-V Elektronika Kft

1113 Budapest, Karolina út 65.

Telefon: 161-3490, 166-6469

vagy 186-8122/200, 201. Fax: 182-0809.

Kérjük, személyes megkeresés előtt szíveskedjenek időpontot egyeztetni telefonon.

Várjuk jelentkezésüket!

*

A Köznevelési Kutatások Titkársága és az Országos Köznevelési Intézet 1991. december 2-án hétfőn 10 órától 16 óráig Budapesten a Kossuth Klub emeleti termében ankétot szervez "A köznevelési rendszer fejlesztése a kutatások tükrében" címmel.

Az ankétot az OKKFT Ts-4 program keretében 1986-1991. között végzett kutatásokról számolnak be a témavezetők.

A témák:

az iskolai műveltségterület kutatása

alternatív szakképzés

a pedagógusok helyzete és képzése

a nevelési- és iskola-kísérletek

Az ankét szervezői az MKM képviselőinek, a pedagógiai intézetek munkatársainak, a pedagógusképzők vezetőinek, a neveléstudományi tanszékek munkatársainak, a kutatásokban közreműködő kísérleti iskolák tanárainak és a tömegkommunikáció képviselőinek részvételére számítanak.

*

1991. július 29-től augusztus 2-ig rendezték Hágában Talent for the Future címmel a tehetséges gyerekekkel foglalkozó kutatók, pedagógusok 9. világkonferenciáját. Magyarországot az Országos Köznevelési Intézet és az MTA Pszichológiai Intézet kutatói előadásokkal, a Budaörsi I. számú Általános Iskola tanulói sorban bemutatóval képviselték, és jelen voltak a G-2000 alapítvány szege-di munkatársai is.

A konferencia idején újraválasztották a Tehetség Világtanács elnökségét. Magyarországot képviselői a következő 2 évben:

Deme Tamás (Országos Köznevelési Intézet)

Hershevcics Mária (MTA Pszichológiai Intézet)

Oppelt Kataiini (Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Intézet)

MELEDA - a Felnőtt Játékosok Önképzőkörének programja

A Hegyvidéki Ifjúsági Szervezet (HISZ) patronálásával, a Kiss Áron Magyar Játék Társaság keretében működő Felnőtt Játékosok Önképzőköre az alábbi csütörtöki napokon - minden esetben 17 órakor - összejöveteleket tart:

1991. dec. 5-én "Közlekedési eszköz-makettek, modelljátékok" Előadó: Gacs Tamás, a Modell Center vezetője

dec. 19-én "Kik a játszótársaim és mit játszunk a legszívesebben?" Előadó: Kun Erzsébet frónó

1992. jan. 2-án "Szobrok papírból. Papírjátékok magasfokon" Előadó: Maróti György fajtékkészítő

jan. 30-án "Elektronikus zene. Beszélgetés a muzsika és a játék kapcsolatáról" Előadó: Dubrovay László zeneszerző

Az összejövetelek helye: Budapesti Tanítóképző Főiskola (Bp. XII., Kiss János altb. u. 40.)

Jugendleiterschule Bécsben

A bécsi városi tanács évente 2,3 millió schillinget szán költségvetéséből a városi Jugendleiterschule Ifjúsági vezetőképző iskola fenntartására. (Az iskola tagintézménye a Bécsi Szabadidőpedagógiai Intézetnek. Egyébként közös épületben működnek - meglehetősen szűkös térben - a Médiacentrummal. Egy pár mondatos ismertetést ez utóbbi

is megérdemel: reklám, grafika, de elsősorban videózás tanulható itt, ifjúsági közösségek akár az utcáról is betérhetnek, igénybe vehetik a stúdiót, kölcsönvehetik a technikát – előtte vezetőjük rövid, de szakszerű képzésben részesül ... A város e szolgáltatással – ifjúsági munkája szerves részeként – is hozzá kíván járulni az ifjúsági csoportok társadalmi szegítéséhez.)

A Vezetőképző Iskola három főállású szakember irányításával működik. Programjáról kuratórium dönt. A kuratóriumban egyenlő joggal képviseltetik magukat a jelentősebb ifjúsági szervezetek cserkészektől, gyermekbarátoktól ifjúsócialistákon át a katolikus ifjúságig, a Néppárt ifjúsági szervezetéig. A kuratóriumban foglal helyet a városi "ifjúsági centrumok" képviselője, a városi "ifjúsági munka" néhány kulcsembere, az ifjúságpolitika irányítói. Ez az összetétel biztosítja a pluralizmust. Egyben ez a pluralizmus biztosítja a szakszerűséget a képzésben – hiszen a különböző szervezetek képzést igénylő aktivistái a mozgalmi munka közös szakmai alapjait tanulhatják itt meg, az ideológiai képzést aztán ki–ki "otthon" beszerzi.

Az iskola alapprogramja a 150 órás alapképzés. Ha az ifjúsági vezető–hallgató "társadalmi munkában" dolgozik a szervezetben, akkor számára a tanfolyam "ingyenes" – ez a Város "köszönete", mondják az iskola vezetői. A tanfolyamon rövid, a motivációról szóló bevezető szakasza után három nagy egységet alkot, olvashatjuk tantervében. A csoportról szóló egység, pszichológiai, szociálpszichológiai alapismeretek tárháza; egyén és szervezet a második alapegység; végül az egyén (fiatal) és a társadalom problematikája zárja a sort. Közben szó esik a kultúráról, zenéről, környezetvédelemről, az ifjúsági szubkultúráról, drogról, szexualitásról, sportról, az ifjúságszociológia jellegzetes témáiról. A hallgatók projektet készítenek és mutatnak be zárómunkaként, leginkább "in vivo", közvetlenül napi mozgalmi munkájuk keretében. Ezután kapnak bizonyítványt is. A hallgatók közt sok a pedagógus. A Város jó néven venné, ha a demográfiai apály előidézte pedagógus–munkanélküliség elől a "szabadidőszférába", így a gyermekmozgalmakhoz "csatornáznának" át, képződnének át a kollégák.

A képzések karbantartását további, kötetlenebb formákkal biztosítják: konzultációk, műhelyek, módszertani napok, hétvégék szervezésével. E programok évtizedéről készült kimutatásukat áttekinthető szembevetjük, hogy a képzés roppant gyakorlatias. Látogatásom idején pl. az optikai játékok köre volt a módszertani nap témája. Két es-

te különböző játékokat, modelleket készítettek a jobbra ifjú hallgatók, mesterük elsősorban e technikák elsajátításához nyújtott segítséget, a közvetítés metodológiája nem volt hangsúlyos.

A Zieglergasse-i kopott ház mindenesetre minden este megtelik étellel. Az ifjúsági mozgalmak elégedettek, a kuratórium támogatja az iskola vezetőinek elképzeléseit.

*

Az Országos Köznevelési Intézet Iskolafejlesztési Központjánál (1087 Bp. Könyves Kálmán krt. 48.) megrendelhetők, illetve előjegyezhetők a következő kötetek:

1. Melyiket válasszam? (Olvasás– és írástanítás 1. osztályban) Második, bővített kiadás, Tanítói Kiskönyvtár 2. kötet. A Magyarországon alkalmazott valamennyi olvasás– és írástanítási eljárás és tancsok ismertetése, szempontok a választáshoz. 250 oldal, ára kb. 150,- Ft. Előjegyezhető.

2. Lénárd Gábor: Természet – játék – tapasztalat

Tanítói Kiskönyvtár 3. kötet. 183 vízzel, levegővel, fényvel, hanggal, mágnességgel, elektromossággal, növényekkel, állatokkal kapcsolatos vizsgálat 1–3. osztályosok számára. A kötet bármelyik hazai természetismeret tantervhez használható. 280 oldal, 80 színes ábrával, ára 220,- Ft.

3. Szekszárdi Ferencné: Tanítók – gyerekek – szülők (A kisiskoláskor konfliktusairól)

Kisiskoláskorban előforduló tipikus konfliktusokat elemez a szerző száz, mélyinterjúk segítségével összegyűjtött konkrét helyzet bemutatásával; egyúttal konfliktusmegoldási javaslatokat tesz. Kb. 180 oldal, ára 120,- Ft. Előjegyezhető.

4. Barsi Ernő: Néprajz a kezdőszakaszban, előjegyezhető

5. Differenciálás kisiskoláskorban. Szerkesztette: Kereszty Zs. – Szeszler A., előjegyezhető.

6. Falvy Károly: Ritmikus mozgás, énekes játékok

200 énekes játék 3–10 éveseknek, ünnepekhez kapcsolódó népszokások és vilásképi háttérük. 300 oldal, 200 ábra; ára 220,- Ft.

7. Alternatív óvodai program és mese-vers szövegyűjtemény. Szerk.: Zilahi Józsefné. Előjegyezhető.

8. Láng Judit: Három óvodai év kötetlenül. Előjegyezhető.

Azoknak a megrendelőknak, akik a köteteket azok megjelenése előtt előjegyzik, kötetenként tíz százalék árengedményt adunk.